

LEG OG LÆRING!

Få deltagerne på banen med procesværktøjer der rykker.

På Hornstrup Kursuscenter kan du træde ind i "Procesrummet", hvor du finder hyldevis af procesværktøjer - læringslegetøj, procesrekvisitter og energizers.

Alle værktøjerne er velegnede til at understøtte pointer, refleksioner og fokuspunkter i forhold til samarbejde, kommunikation, koordinering, ansvar, roller m.m.

Derfor er det en god idé at tænke værktøjerne ind i programmet, enten som opsamling på dét deltagerne lige har arbejdet med, eller som opstart i forhold til til dét, der skal arbejdes videre med.

Nogle af værktøjerne kan også bruges som et "gearskifte", som opstartsøvelse, en opmærksomhedsøvelse, eller blot som et kreativt indslag som kan skabe variation i et fokuseret program.

DET PRAKTISKE / PRIS / TIDSPUNKT

"GØR DET SELV" / Du faciliterer

- Du læser beskrivelsen hjemmefra, henter selv værktøjet og faciliterer selv øvelsen. Det er gratis og kan foregå når som helst.
- Husk at booke det valgte værktøj i god tid, så det er ledigt når du skal bruge det. Og - du kan altid ringe til os og få sparring på valg af værktøj.

"GØR DET LET" / Hornstrup faciliterer

- Vi finder sammen med dig ud af, hvilket værktøj der skal bruges. Hornstrup faciliterer øvelsen og du kan stå på sidelinjen og lave observationer til videre brug.
- Pris fra 400,- ekskl. moms pr. påbegyndt ½ time/facilitator. Du skal regne med en facilitator pr. gruppe/20 personer. Nogle værktøjer kræver en ekstra halv time til klargøring/oprydning.

Facilitering v. Hornstrup foregår i udgangspunktet i tidsrummet man-fre 8.00-15.00.

Ofte lige efter opstart, lige før frokost eller lige efter frokost.

Facilitering v. Hornstrup aftales min. 14 dage forud for kurset.

Værktøjerne introduceres kort i det følgende og du kan downloade de fulde beskrivelser med forslag til briefing og debriefing vores hjemmeside.

De angivne deltagerantal er vejledende – spørg os, hvis du er i tvivl. Husk at du altid har mulighed for at uddele observatørroller eller evt. "konsulent"-roller til dine deltagere. Dét er også meget lærerigt for de deltagende.

Det angivne tidsforbrug kan variere afhængigt af omfanget af briefing/debriefing. Mange af øvelserne kan evt. laves på tid.

Tips til faciliteringen:

- **Byg videre på dagens tema – eller brug øvelsen som afsæt til det næste tema!**
- **Tal deltagernes sprog! Der er forskel på ingeniører og pædagogers fagsprog!**
- **Vær tydelig omkring regler, særlige opmærksomhedspunkter, tid m.m.!**
- **Uddelegér evt. roller – "Leder", "Tidsansvarlig", "Observatør" m.m.!**
- **Eksperimentér med forskellige mentale "indstillinger"!**
- **Fortæl en god historie – en meningsfuld anekdote som perspektiverer processen!**
- **HUSK at opsamle værdifulde inputs undervejs fra processen!**
- **Lad altid deltagere komme på banen med deres oplevelse af processen og koblingen til deres hverdag!**

God fornøjelse med værktøjerne!

**Med venlig hilsen
Martin Monberg
Produktchef
martin@hornstrupkursuscenter.dk
T:75852111**

Procesværktøj / Læringslegetøj

"SysTEAMing"

"SysTEAMing" er en kommunikationsøvelse - med fokus på ledelse, kommunikation og balance. Hvordan påvirker ledelseskommunikationen måden hvorpå opgaven løses? Hvilken rolle spiller præcision, tålmodig og balance når opgaverne skal løses hensigtsmæssig? Hvordan arbejder vi med feedback i det daglige? Og - hvordan kan det være, at risikovurdering ofte er noget vi foretager, når det er for sent...? Det er nogle af de spørgsmål, som deltagerne kan zoomer ind på, imens de arbejder med "SysTEAMing"!

Antal:4-16 personer / Tid:15-45 minutter.
Vi har 1 sæt af "SysTEAMing".

"BlindeBrik"

"BlindeBrik" er en genial øvelse!

Med bind for øjnene skal deltagerne afdække form og farve på de brikker de har i hænderne - for derigennem at afgøre hvilke to brikker instruktøren har skjult. Farve...?? Med bind for øjnene...?? Ja - det lyder som en umulig opgave. Men med den rette strategi og et fælles sprog, så kan det faktisk lade sig gøre!

Læs beskrivelsen godt igennem inden du går i gang - og glæd dig til en lærerig proces.

Antal:8-15 personer / Tid:20-45 minutter.
Vi har 2 sæt af "BlindeBrik".

"KultuRally"

Hvert bord sine regler...! Deltagerne skal lære spillets spøjse regler udenad og spiller derefter om at vinde jetoner fra hinanden. Men hvad sker der, hvis der kommer en ny deltager...som har sine helt egne regler med til bordet?

En tankevækkende øvelse om kultur, regler, "nye kollegaer", oplæring. Og så får "KultuRally" smilet frem hos de fleste...

Antal:9-16 personer / Tid:45 minutter.
Vi har et sæt "KultuRally".

"Hækken"

"Hækken" er en konstruktionsøvelse - med fokus på procesoptimering.

Hvor gode er vi egentlig til at fjerne alt det overflødige og zoome ind på kerneopgaven? Og hvordan er samarbejdet når vi skal eksperimentere med forskellige løsningsmuligheder? Hvad, hvordan og hvem...det vil deltagerne blive klogere på, imens de arbejder hen imod at konstruere "Hækken"...på rekord-tid!

Antal:5-15 personer / Tid:35-45 minutter.
Vi har 1 sæt af "Hækken".

"Tårnet"

Det gode team arbejder for de fælles resultater og det stiller store krav til den enkeltes forståelse for egne og kollegernes opgaver. "Hvem kommunikerer med hvem?", "hvem tager næste skridt?" og "hvem bestemmer egentlig?". Grib snorene, find det fælles fodslag og sé om I kan bygge et tårn! Fornemmelsen for fællesskabets handlinger og kommunikationen - med eller uden ord - bliver afgørende for resultatet.

Antal:6-12 personer / Tid:10-45 minutter / Vi har 2 sæt af "Tårnet".

"Tryllestaven"

En klssiker på Hornstrup Kursuscenter!

Nogle gange får teamet en let og enkel opgave. Sådan sér den i hvert fald ud. Men ofte kræver selv små opgaver at teamet mestrer tålmodighed, samarbejde og præcision.

"Tryllestaven" ligner en let opgave...men når den ene hånd ikke ved hvad den anden gør...så kan alt ske!

Antal:4-18 personer / Tid:10-30 minutter / Vi har 4 sæt af "Tryllestaven"

"Fra A til B"

Hvis den enkelte skal kunne bidrage optimalt til den fælles opgave, så er kommunikation afgørende. Særligt når det er marginalerne som tæller. Med denne øvelse skal tungen holdes lige i munden, når en bold...eller et æg...skal transporteres fra den ene pind til den anden. Forsigtigt...

Antal:4-9 personer / Tid:10-45 minutter.
Vi har 2 sæt af "Fra A til B".

"Gruppeelastikken"

En afgørende forudsætning for godt teamwork, er at deltagerne kan stole på hinanden. Det kan være svært for mange at "give slip" og tro på, at gruppen er der for én. Med gruppeelastikken kan deltagerne fysisk opleve følelsen af være støttet og omsluttet af et team.

OBS!!! Sikkerhed...

Som dynamisk øvelse skal gruppeelastikken bruges på et blødt (græs) underlag MEN græsset må IKKE være fugtigt, da deltagerne kan glide! Generel forsigtighed under øvelsen tilrådes.

Gruppeelastikken kan også bruges siddende på gulvet / græsset, som et tæt omsluttet og intimt samtalerum.

Antal:4-16 personer / Tid:Variabel / Vi har 3 sæt af "Gruppeelastikken"

"Leonardos Bro"

Byg en bro! Det lyder nemt - men er det nu også det? At bygge "Leonardos Bro" uden hjælpemidler, dét kræver god kommunikation, aktiv lytning, koordinering, styring og stor tålmodighed. Og hele tiden lurer faren for, at man kan falde i afgrunden...

Antal:6-12 personer / Tid:45-60 minutter.
Vi har 5 sæt af "Leonardos Bro".

"Babuschka"

"På vores arbejdsplads arbejder vi tæt sammen...". Med "Babuschka" for gruppen rig lejlighed til at udfordre denne påstand! Overraskende arbejdsvilkår, balance, sammenhold og evnen til at tænke kreativt er afgørende faktorer for succes i denne øvelse.

Antal: 5-9 personer / Tid: 10-15 minutter.
Vi har 3 sæt af "Babuschka".

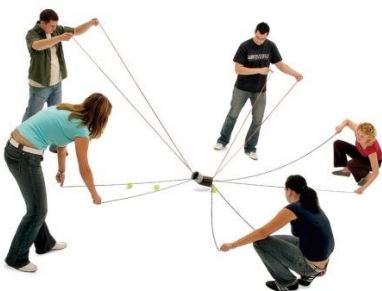
"Kuglebanen"

Hastighed, præcision, koordination og kommunikation. Det bliver nødvendigt når kuglebanen sættes i spil! En kuglebane...det lyder da nemt! Ja, men når reglerne skal overholdes og alle skal inddrages, så bliver det pludselig en udfordrende opgave. Hold på hat og briller...

Antal: 6-20 personer / Tid: 10-30 minutter / Vi har 4 sæt af "Kuglebanen"

"Røret"

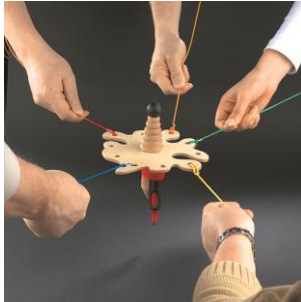

Mange opgaver ser simple ud på overfladen - men viser sig at være mere komplekse end som så. "Røret" er en opgave som stiller krav til deltagernes fornemmelse for timing, koordination og fælles fodslag.

Med "røret" kommer deltagerne til at...skynde sig langsomt!

Antal: 5-18 personer / Tid: 10-20 minutter / Vi har 1 sæt af "Røret".

"Tegnemaskinen"

At tegne en udfordring for mange. Med tegnemaskinen bliver det en fælles udfordring at skrive eller tegne symboler, ord eller andet som indfanger kursets udfordring. Snorene skal forsigtigt navigere pennen rundt på et flipover-papir...og det er svært. Prøv at lade kursisterne lave en plakat over dagens tema og hæng den op i lokalet, eller lad dem evt. tegne et kreativt bud på løsningen, eller...? Husk at slutte af med en fernisering!

Antal: 3-8 personer / Tid: 10-25 minutter.
Vi har 10 "Tegnemaskiner".

"Taktstokken"

"Taktstokken" er en opmærksomhedsøvelse!

Den gør det tydeligt, hvordan vi bevidst eller ubevidst "overstyrer" eller "understyrer" når vi kommunikerer med andre mennesker og hvordan vores opmærksomhed ofte flagrer væk fra det væsentlige. Deltagerne skal forsøge at føre "Taktstokken" rundt imellem sig, kun ved berøring af pegefingerens spids.

Det lyder let – men hvor har du egentlig din opmærksomhed...?
Og vil det lykkes, også uden ord og aftalt styring...?

Antal: 2-50 pers. / Tid: 5-10 minutter / Vi har 50 "Taktstokke"

Andre procesrequisitter som du finder i Procesrummet

Dialogle

Billedkortene fra Dialogle er et fantastisk procesværktøj! De mange forskelligartede motiver løfter kommunikationen i par, små grupper og større teams. Der er 60 kort i et sæt. På Hornstrup Kursuscenter har vi to sæt magnumkort (19x19 cm / edition 09 & 10), samt to sæt pocketkort (9x9 cm / edition 09 & 10). Kortene er til fri afbenyttelse.

Vi er vilde med Dialogle! Og på www.dialogle.dk kan du finde masser af inspiration, eksempler på processer og du kan købe både kort, plakater, procesbog m.m.

Pick A Picture

Billedkortene fra "Pick a Picture" er et nyt bud på billedkort! Folkene bag "Pick a Picture" har nøje udvalgt hvert eneste foto på billedkortene. De valgte motiver spænder bredt og er gode udgangspunkter for udviklende samtaler, kurser, workshops og samarbejdsprocesser. På www.pickapicture.dk kan du læse mere og finde masser af inspiration til forskellige processer.

Kortene kan købes hos www.jobogide.dk.

Fortælleterninger / Rorys Story Cubes

Fortælleterningerne, "Rory's Story Cubes", åbner døren til nye, kreative og anderledes fortællinger.

9 terninger, 54 motiver, 10 millioner kombinationsmuligheder! Brug dem til historiefortælling, præsentationsrunder, kreative processer m.m.

Terningerne kommer i 3 udgaver – "Classic" / "Voyages" / "Actions".

Vi har terningerne til fri afbenyttelse på Hornstrup Kursuscenter og du kan købe dem i værktøjsbutikken på www.hornstrupkursuscenter.dk.

"Feedbackbolde"

Alt for mange opsamlinger, evalueringer og feedbackseancer præges af gentagelser og de sædvanlige ord og vendinger. Med feedback-boldene får du deltagerne til at reflektere langt mere nuanceret og personligt. Med afsæt i den enkeltes associationer kommer der værdifulde tanker på bordet!

Antal: 4- 35 pers. / Tid: 5-35 minutter.
Vi har 2 sæt "Feedbackbolde".

Totemdyr - "Hvis du var en giraf..."

Forudseende
Diskret
Snedig

Overblik
Venlig
Ansvarlig

Skarp
Fokuseret
Handlekraft

Opsøgende
Intelligent
Snærrådig

Metaforiske rekvisitter kan bruges på mange forskellige måder og kommer i mange forskellige former. Vi er vilde med Metaforkort og Dialoggle. Men vi er også glade for nogle af de mere "skæve" rekvisitter. Som for eksempel "Totemdyr".

"Totemdyr" kan eksempelvis bruges som udgangspunkt for dialog om personlig arbejdsstil, lederskab, persontyper m.m. De kan bruges som optakt til en tegneproces. Eller de kan bruges som bordpynt til at iscenesætte lokalet og skabe en anderledes ramme om processen.

Vi har en kasse fuld af "Totemdyr" (Schleich-dyr / højde 3-15 cm).

Perspektivmanden - fokus og retning

Sammen med designeren Anette Ilsøe har vi fået fremstillet en Perspektivmand.

Princippet er det samme som ved de kendte "Tænkehatte" – udviklet af Edward de Bono.

Perspektivmanden kan simpelthen køres frem og tilbage og placeres under den farve/det perspektiv, som man ønsker at fokusere på.

Du kan google bono+tænkehatte og få gode tips til værktøjet.

UENDELIGE Dialogkort...

"UENDELIGE Dialogkort" er en serie af nytænkende dialogkort. Kortene stille de gode spørgsmål - eller rettere - det meste af spørgsmålet. Deltagerne skal nemlig selv færdiggøre spørgsmålet med dét, som de er nysgerrige på, eller som de synes passer godt til situationen, eller til relationen.

På Hornstrup Kursuscenter har vi alle 4 sæt kort - til fri afbenyttelse: Uendelige "GODE", "KVIKKE" og "SJOVE" spørgsmål – samt "uendelige PÅSKØNNELSER".

Dét at deltagerne selv færdiggør spørgsmålene/påskønnelserne giver en dynamisk proces med plads til overraskelser og forundring – for eksempel ved kursusstart.

Kortene er udviklet af www.jobogide.dk og de har samlet en række gode tips og tricks som du med sikkerhed vil blive inspireret af.

Stil de rigtige spørgsmål med Dialogkort fra UPTION

Brug dialogkortene fra UPTION til at stille de gode spørgsmål. Kortene er opdelt i sæt/temaer - "Teams og samarbejde", "Forandring", "Kreativitet" m.m. Og hvert sæt indeholder 37 kraftfulde spørgsmål som åbner for dialog, refleksion, forundring...og måske forandring!

Brug kortene til store eller små grupper, som afsæt til din facilitering, som inspirationskort placeret rundt om i lokalet eller...?

Kortene er udviklet af Pia Torreck fra www.uption.dk.

"Postkort til fremtiden"

Send et postkort til fremtiden!

En fantastisk metode til at forankre deltagerne individuelle udbytte!

Vi har designet et særligt postkort i A5 størrelse, som deltagerne selv dekorerer og udfylder både på forsiden og bagsiden!

Ved kursets start beskriver de med tegning eller tekst deres udfordring på kortets forside - og ved kursets afslutning nedfælder de deres

udbytte på kortets bagside.

Kortet adresseres, frankeres og sendes hjem til kursisten efter ca.14 dage.

En hilsen, en reminder...og en forankring af kursets indhold. Vi har Hornstrup-kortene til fri afbenyttelse.